

► ΦΩΤΟΜΑΡΑ 32,
Ν. ΚΟΣΜΟΣ - ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ: 210 - 9238217,
210 - 9220993

► ΚΑΠΤΑΝ-ΡΕΜΠΕΛΟΥ 1 ΚΑΙ
ΦΡΑΤΖΗ, Ν. ΚΟΣΜΟΣ
ΤΗΛ: 210-9013463

► ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ 2, ΆΛΙΜΟΣ
ΤΗΛ: 210-9965203

► E-MAIL:
INFO@PROSEGGISI.GR
SITE:
WWW.PROSEGGISI.GR

Προσέγγιση

Εταιρία ειδικής αγωγής

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΠΟΨΗΣ

Σημείωμα του εκδότη

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΤΟΥ... ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΟΥ

λίγες σκέψεις άλλων για γονείς

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ
ΤΕΥΧΟΣ:

1 Σημείωμα του εκδότη

2-3 Άρθρο: Ένα ξεχωριστό φαινόμενο δυσρυθμικής ομιλίας. Τραυλισμός ή κάτι άλλο;

3-5 'Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων: τολμώντας να εξυμνήσουμε τις μοναδικές συμβολές του καθενός' (μέρος 2ο)

5 Άνοιξη στο σπίτι! Μια δραστηριότητα για 'σας και τα παιδιά σας

5 ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ: Οι όρθιοι μαθητές προσέχουν καλύτερα στο μάθημα από τους καθιστούς

6 Μαγειρική και μαθηματικά! Γιατί να μαγειρέψω με το παιδί μου;

6-8 Η Στήλη του παιδιού και του εφήβου

Α ν αναλογιστούμε το πιο σημαντικό πράγμα που οι γονείς μπορούν να μάθουν στα παιδιά τους είναι πώς να τα βγάλουν πέρα χωρίς αυτούς.

[Frank A. Clark, 1915-2003, Αμερικανός πολιτικός](#)

Π αιδί όταν ήμουν οι γονείς μου μετακόμιζαν συνεχώς, αλλά πάντα τους έβρισκα.

[Rodney Dangerfield, 1924-2004, Αμερικανός κωμικός](#)

Ρ ητό: Ένα παιδί που του επιτρέπεται να μη σέβεται τους γονείς του, δεν θα έχει πραγματικό σεβασμό για κανέναν.

[Billy Graham, 1918-, Αμερικανός ιεροκήρυκας](#)

Ι ερά οι γονείς είναι σαν τον Θεό: θέλεις να ξέρεις ότι υπάρχουν κάπου και θέλεις να έχουν καλή γνώμη για σένα, αλλά τους καλείς μόνο όταν χρειάζεσαι κάτι.

[Chuck Palahniuk, 1963-, Αμερικανός συγγραφέας](#)

Λ ογικά τέτοιες στιγμές, εύχομαι να ζούσαν οι γονείς μου και να ήταν εδώ. Ο πατέρας μου θα ευχαριστιόταν πολύ με αυτά που τόσο γενναιόδωρα είπατε για μένα, και η μητέρα μου θα τα πίστευε.

[Λύντον Τζόνσον, 1908-1973, Αμερικανός πρόεδρος \[1963-1968\]](#)

Ι σως οι περισσότεροι από μας γινόμαστε γονείς πολύ πριν πάψουμε να είμαστε παιδιά.

[Mignon McLaughlin, 1913-1983, Αμερικανίδα αρθρογράφος](#)

Ο ι γονείς είναι το κόκαλο πάνω στο οποίο τα παιδιά ακονίζουν τα δόντια τους.

[Peter Ustinov, 1921-2004, Βρετανός ηθοποιός](#)

Σ τις πιο ευτυχισμένες αναμνήσεις της παιδικής μας ηλικίας, οι γονείς μας είναι επίσης ευτυχημένοι.

[Robert Brault, σύγχρονος Αμερικανός γνωμικογράφος](#)

Καλό μήνα σε όλους
Στράτος

Το παρόν τεύχος μπορείτε να το κατεβάσετε έγχρωμο σε ηλεκτρονική μορφή στην διεύθυνση:
<http://www.proseggisi.gr/?cat=4>

Ένα ξεχωριστό φαινόμενο δυσρυθμικής ομιλίας. Τραυλισμός ή κάτι άλλο;

Μαρτίνης Ιωάννης, Λογοθεραπευτής Κέντρο «Προσέγγιση»

Πολύ συχνά καλούμαστε να φροντίσουμε στο τμήμα αξιολόγησης και θεραπευτικής διαχείρισης διαταραχών ροής ομιλίας της "Προσέγγισης" παιδιά με δυσρυθμικές συμπεριφορές στην ομιλία τους. Παιδιά που λόγω της ετερογενούς φύσης του τραυλισμού παρουσιάζουν πολύ διαφορετική εικόνα ανά περίπτωση. Εντάσσονται όμως όλες αυτές οι πολύ ενδιαφέρουσες, μοναδικές και ανεπανάληπτες περιπτώσεις παιδιών με δυσρυθμική ομιλία στο πλαίσιο του Τραυλισμού;

Λόγω εξειδίκευσης στον τομέα των διαταραχών ροής ομιλίας αλλά και μετεκπαίδευσης στον τομέα των γλωσσικών διαταραχών στην παιδική ηλικία, ολοένα και συχνότερα καλούμαστε να αναλογιστούμε το παραπάνω ερώτημα είτε σε περιπτώσεις παιδιών που φροντίζουμε θεραπευτικά στην "Προσέγγιση", είτε σε περιπτώσεις παιδιών που φροντίζουν συνάδελφοι και μας προσεγγίζουν αποζητώντας εποπτική υποστήριξη στην θεραπευτική τους προσπάθεια.

Υπάρχει λοιπόν μία ομάδα παιδιών που φαίνεται να έχουν ανάγκη τόσο από στόχους διαχείρισης ροής ομιλίας όσο και από στόχους γλωσσικής ενίσχυσης. Εδώ και χρόνια παρατηρούμε αρκετές τέτοιες περιπτώσεις παιδιών που αναλόγως με την αναπτυξιακή φάση στην οποία βρίσκονται λαμβάνουν διάγνωση Τραυλισμού, Ειδικής Γλωσσικής Διαταραχής ή και τις δύο ταυτόχρονα.

Έχει ενδιαφέρον πώς αρκετές περιπτώσεις παιδιών που παρουσιάζουν συμπτωματολογία τόσο σε επίπεδο ροής ομιλίας όσο και σε επίπεδο γλωσσικής επεξεργασίας και σύνθεσης δε φαίνεται να ταλαιπωρούνται ισόποσα από τις δύο αυτές κλινικές καταστάσεις. Συγκεκριμένα, φαίνεται πως δυσκολεύονται περισσότερο να διαχειριστούν τους γλωσσικούς, επικοινωνιακούς, γνωστικούς, ακαδημαϊκούς περιορισμούς καθώς και την συναισθηματική, συμπεριφορική "φόρτιση" που επιφέρει η ιδιαίτεροτητα γλωσσικής επεξεργασίας και λιγότερο τις αντίστοιχες περιπλοκές που ενδέχεται να επιφέρει η δυσρυθμική τάση στην ομιλία τους.

Και όμως συχνά παρατηρούμε μία τεράστια αλλά παράλληλα, καίριας σημασίας αντίφαση στην κλινική πρακτική μας. Η αντίφαση έγκειται στο ότι τα περισσότερα προγράμματα παρέμβασης εστιάζουν στο φαινόμενο της δυσρυθμικής συμπεριφοράς και καθόλου στην εμφανή γλωσσική δυσλειτουργία ακόμη και σε παιδιά στα μέσα της σχολικής ηλικίας.

Η Dr Nina Bernstein για χρόνια παρατηρούσε μία αμφιταλαντευόμενη στάση των Λογοθεραπευτών έναντι των παιδιών που πυροδοτούν δυσρυθμική ομιλία σε μεγαλύτερη ηλικία

και αναζήτησε μέσω των εποπτικών συναντήσεων με τους θεραπευτές των συγκεκριμένων περιστατικών περισσότερες πληροφορίες για τον τύπο των δυσρυθμικών επεισοδίων που καλούσαν να διαχειριστούν θεραπευτικά σε αυτές τις περιπτώσεις. Το εντυπωσιακό ήταν πως σχεδόν δίχως καμία εξαίρεση οι Λογοθεραπευτές περιέγραψαν και μιμήθηκαν πολυάριθμες επαναλήψεις ήχων, λέξεων, φράσεων και μη αναμενόμενους δισταγμούς. Τα Μπλοκαρίσματα και οι συμπεριφορές "πάλης" που αποτελούν τυπικές συμπεριφορές ενός ατόμου που τραυλίζει για καιρό δεν περιλαμβάνονταν στη συμπτωματολογία της διαταραγμένης ροής ομιλίας των παιδιών αυτών. Επιπρόσθετα η πλειονότητα των παιδιών δεν είχε αναπτύξει ούτε σε πρώιμο στάδιο την επίγνωση ότι δυσκολεύονται να μιλήσουν ή ότι υπάρχουν στιγμές που δεν μπορούν να πουν αυτό που θέλουν όταν το θέλουν! Επιπλέον η συχνότητα δυσρυθμικών στιγμών ομιλίας ήταν οριακά άνω του επιπέδου που θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για φυσιολογική δυσρυθμία αλλά ούτε και σε επίπεδα που θα μπορούσαν να χαρακτηρίσουν άνετα και έγκυρα την δυσρυθμική συμπεριφορά ομιλίας του παιδιού ως τραυλισμό.

Εκτός από την Bernstein (2015) έχουν υπάρξει και κατά το παρελθόν άλλοι μελετητές που έχουν παρατηρήσει αντίστοιχη εικόνα όπως ο Hall P (1977) & Hall N et al. (1996). Αυτό που παρατήρησαν οι μελετητές αυτοί είναι κυρίως ότι τα παιδιά που παρουσιάζουν γλωσσικά καθυστερημένη ανάπτυξη ή διαταραγμένη γλωσσική ανάπτυξη έχουν πολύ υψηλότερα ποσοστά δυσρυθμικής ομιλίας συγκριτικά με τα συνομήλικα παιδιά. Η κοινή συνιστώσα των παρατηρήσεων τους είναι πως ενώ τα παιδιά που μελέτησαν παρουσίαζαν όντως επαναλήψεις ήχων, συλλαβών και λέξεων, διστάζουν επιμηκύνουν και επαναδιατυπώνουν πάραυτα δεν εμφανίζουν σημεία ηχηρής και οπτικής πάλης ή σημεία επίγνωσης δυσκολίας σε καμία από τις προαναφερόμενες μελέτες. Φαίνεται να παρουσιάζουν αυτό που η Bernstein (2015) ονομάζει δυσροή γλωσσικής μορφοποίησης.

Δυσροή Γλωσσικής Μορφοποίησης: αν αναλογιστούμε τις πιθανές αιτίες που συμβαίνει θα πρέπει καταρχάς να εξετάσουμε πως τείνει να χρησιμοποιείται ο όρος "ροή" σε τομείς όπως η διαδικασία κατάκτησης δεύτερης γλώσσας και πώς τελικά ορίζεται η επάρκεια στην χρήση της δεύτερης γλώσσας. Η γλωσσική ροή είναι η ικανότητα σύνθεσης προτάσεων με ταχύτητα και ακρίβεια, δίχως μη αναμενόμενες στάσεις για την οργάνωση του υπολοίπου της φράσης, για την

ανάκληση του επιθυμητού λεξιλογίου ή για την επιδιόρθωση λαθών στην αρθρωτική παραγωγή της πρότασης. Το ίδιο φαίνεται να συμβαίνει και σε παιδιά που εμφανίζουν γλωσσική καθυστέρηση ή διαταραχή. Κάθε χρόνο, η βιβλιογραφικές αναφορές στο ζήτημα της συσχέτισης δυσρυθμικής ομιλίας και γλωσσικής ανάπτυξης εμπλουτίζεται με γοργό ρυθμό, και πλέον η ροή γλωσσικής παραγωγής τείνει να θεωρείται ένα κοινά αποδεκτό χαρακτηριστικό της παιδικής διαταραχής γλωσσικής έκφρασης (Bernstein Ratner, 2013).

Ένα πραγματικά δύσκολο ερώτημα που ανακύπτει μελετώντας τα χαρακτηριστικά ροής των παιδιών που αποκλίνουν γλωσσικά είναι το πώς τελικά επιλέγουμε να τα υποστηρίξουμε θεραπευτικά. Η δυσκολία έγκειται μεταξύ άλλων παραγόντων στο ότι είναι αποδεδειγμένο πλέον ότι τα παιδιά με αναπτυξιακές γλωσσικές δυσκολίες δεν αγγίζουν ποτέ πλήρως το γλωσσικό δυναμικό που θα αναμένεται για την ηλικία τους. Αυτό με απλά λόγια σημαίνει ότι δε θα αποκτήσουν την γλωσσική επάρκεια που θα χρησιμοποιούν οι τυπικά αναπτυσσόμενοι (σε γλωσσικό επίπεδο) συνομήλικοί τους. Βέβαια, αυτό ίσως αποτελεί ένα ακόμη επιχείρημα υπέρ της άποψης ότι δεν είναι συνετό να υποστηρίξουμε τα παιδιά αυτά να έχουν τραυλισμό για δύο ξεχωριστούς λόγους. Πρώτον, είναι πραγματικά δύσκολο να φανταστεί κάποιος ότι οι παραδοσιακές προσεγγίσεις θεραπευτικής διαχείρισης του τραυλισμού θα μπορούσαν να αποβούν χρήσιμες σε παιδιά με τον συνδυασμό χαρακτηριστικών ροής ομιλίας που περιγράψαμε. Κυρίως επειδή η πηγή της κατάρρευσης της ροής ομιλίας φαίνεται να πηγάζει από την δυσκολία γλωσσικής μορφοποίησης για την οποία το παιδί δεν έχει επίγνωση.

(συνέχεια)

Επιπρόσθετα ένας δεύτερος λόγος ανησυχίας έγκειται στο ότι ο χρόνος που απαιτείται για την θεραπευτική διαχείριση της δυσκολίας ροής ομιλίας (αν έχουμε θεωρήσει ότι πρόκειται για περιπτώση τυπικού αναπτυξιακού τραυλισμού) αναπόφευκτα θα στερήσει πολύτιμο χρόνο από την ενίσχυση του γλωσσικού δυναμικού του παιδιού, γεγονός που εν δυνάμει θα επιδράσει αρνητικά την σχολική, εργασιακή και κοινωνική πορεία του παιδιού.

Γίνεται σιγά σιγά ξεκάθαρο ότι υπάρχουν παιδιά που εμφανίζουν τόσο τραυλισμό όσο και γλωσσική διαταραχή ταυτόχρονα. Τα παιδιά αυτά έχουν ανάγκη από ένα προσεκτικά σχεδιασμένο, εξατομικευμένο θεραπευτικό πλάνο, με στόχους για κάθε έναν από τους δύο τομείς που μας απασχολούν (ροή ομιλίας & γλωσσική ανάπτυξη). Η προσοχή μας, πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να επικεντρωθεί στην κατάλληλη στόχευση έτσι ώστε να αποφευχθεί η επικάλυψη μεταξύ στόχων και ο "ανταγωνισμός" μεταξύ τους. Για παράδειγμα γνωρίζουμε ότι η όξυνση των γλωσσικών ικανοτήτων ενός παιδιού ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά την ικανότητα διατήρησης ευρυθμίας ομιλίας (Hall et al, 2007).

Στο σημείο αυτό θεωρούμε εύλογο να αναφερθούμε στον όρο της "φυσιολογικής δυσρυθμίας" που τόσο συχνά χρησιμοποιείται από συναδέλφους Λογοθεραπευτές και όχι μόνο. Ο όρος της "φυσιολογικής δυσρυθμίας" έχει ως αφετηρία την δεκαετία του 30' (Davis, 1939) και περιγράφει ένα νηπιακό στάδιο κατά το οποίο το παιδί φαίνεται να επιχειρεί να πει περισσότερα από όσα "αντέχει" δίχως τις απαραίτητες παύσεις για να σκεφτεί ή να αναδιατυπώσει ή να επαναλάβει τμήματα λέξεων ή φράσεων. Είναι καίριας σημασίας να κατανοήσουμε ότι ο όρος

αυτός αναφέρεται μονάχα στις περιπτώσεις όπου η δυσρυθμική εικόνα ομιλίας δεν περιλαμβάνει "μυϊκή πίεση", "πάλη για ομιλία", μπλοκαρίσματα και επιμηκύνσεις. Η αναπτυξιακή δυσρυθμία πιστεύεται πως αποτελεί ένα λίγο ως πολύ φυσιολογικό στάδιο της πορείας προς την γλωσσική εκμάθηση το οποίο ανατάσσεται σχετικά σύντομα σε πρώτη αναπτυξιακή φάση.

Παρά την αρχικά διαδεδομένη αλλά αυθαίρετη άποψη ότι κάτι μπορεί να συμβεί που να μετατρέψει την φυσιολογική δυσρυθμία σε τραυλισμό (λ.χ. η γονικές αντιδράσεις, οι εμπειρίες ζωής κλπ), πλέον φαίνεται πολύ εμπειριστωμένο από μακροχρόνιες έρευνες (με συμμετοχή τόσο παιδιών που τραυλίζουν όσο και παιδιών με τυπικά αναπτυσσόμενη ροή ομιλίας), το γεγονός ότι οι δυσρυθμίες των παιδιών που τραυλίζουν διαφέρουν από πολύ πρώιμα στάδια εμφάνισης τους και ότι ο τραυλισμός δεν απορρέει από το στάδιο της φυσιολογικής δυσρυθμίας (π.χ. The Illinois project, Yairi & Ambrose, 2005).

Οπότε όταν αξιολογούμε την ροή ομιλίας ενός παιδιού και αρχικά τείνουμε να διαγνώσουμε τραυλισμό συνυπολογίζοντας συμπεριφορές "πάλης", δευτερεύουσες συμπεριφορές και πλήρη επίγνωση της δυσρυθμικής τάσης στην ομιλία του παιδιού, είναι τουλάχιστον παράδοξο εν τέλει να καταλήγουμε στο διαγνωστικό συμπέρασμα της φυσιολογικής δυσρυθμίας μετά από την λήψη αναπτυξιακού και οικογενειακού ιστορικού (βασίζόμενοι στο γεγονός ότι περίπου 80% των παιδιών που εμφανίζουν δυσρυθμική ομιλία τελικά θα αναρρώσουν αυθόρμητα). Η απόφαση μας αυτή θα οδηγήσει την οικογένεια σε λογική αναμονής και παρατήρησης (προσέγγιση

"wait and see") ουσιαστικά ποντάροντας την προγνωστική πορεία του παιδιού στον παράγοντα τύχη. Ας σημειώσουμε σε αυτό το σημείο ένα βασίμο γνωμικό που συνοδεύει την τρέχουσα νοοτροπία παρέμβασης στον παιδικό τραυλισμό: "υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορείς να κάνεις για την αντιμετώπιση του τραυλισμού, με την αδράνεια να μην συμπεριλαμβάνεται σε αυτά!". Συνεπώς, διαμορφώνουμε σταδιακά την πεποίθηση ότι οι κλινικές εκδηλώσεις Τραυλισμού, Δυσροής Γλωσσικής Μορφοποίησης και Φυσιολογικής Δυσρυθμίας διαφέρουν μεταξύ τους τόσο ως προς τα χαρακτηριστικά τους όσο και προς την τελική έκβαση.

Συμπερασματικά ως κρατήσουμε στο νου μας πως το παιδί το οποίο τραυλίζει αλλά έχει καλή πρόγνωση ανάρρωσης, είναι ένα παιδί που ΤΡΑΥΛΙΖΕΙ αλλά πιθανότατα θα αναρρώσει και ΟΧΙ ένα παιδί με Φυσιολογική Δυσρυθμία. Επιπλέον, οι ατυπικές δυσρυθμίες που περιλαμβάνουν συχνές επαναλήψεις φράσεων και αναδιατυπώσεις ή επαναλήψεις του τέλους των φράσεων ή πολυσύλλαβων λέξεων αποτελούν ενδείξεις δυσρυθμικής συμπεριφοράς όμως τίθεται πια ένα σαφές ερώτημα για το αν αποτελούν εκδηλώσεις τραυλισμού η ανεπαρκούς γλωσσικής επεξεργασίας του λεκτικού μηνύματος. Το ζήτημα δεν μπορεί να εξαντληθεί στο παρόν άρθρο όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό στον αναγνώστη, πάραυτα βασικός στόχος του εγχειρήματος μας είναι να δημιουργήσουμε ένα ερωτηματικό στην κλινική σκέψη του αξιολογητή Λογοθεραπευτή όταν καλείται να φροντίσει παιδιά των οποίων η ομιλία δυσρυθμεί.

*το παρόν άρθρο βασίστηκε στο ακόλουθο άρθρο: Ratner Nan (Winter 2015), *This child isn't fluent- Is it stuttering or something else?*, The Stuttering Foundation of America newsletter.

“Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων: τολμώντας να εξυμνήσουμε τις μοναδικές συμβολές του καθενός” (μέρος 2ο)

Μετάφραση/Επιμέλεια: Βακάλη Αγάθη, Εργοθεραπεύτρια, ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΣΚΕΦΤΟΜΑΣΤΕ

Υπάρχουν στιγμές στην επαγγελματική μας πορεία, όπου ενεργούμε αργά και προσεκτικά όσο ανταποκρινόμαστε στις πολιτιστικές αλλαγές, ενώ υπάρχουν άλλες, όπου λόγω μιας επιφοίτησης δρούμε γρήγορα σε μία αλλαγή.

Ο αρχιτέκτονας Christopher Henry έγραψε σε μία ιστοσελίδα τον Δεκέμβριο του 2011 τα κάτωθι με τίτλο "Designing for Autism":

"Σκεφτείτε μία συνάντηση με έναν πελάτη, όπου πρέπει να καταγράψετε μόνο τα στοιχεία που τους περιορίζουν και δεν τους αρέσουν και ξεκινήστε να βασίζετε τον σχεδιασμό σας

«Τα έργα των ανθρώπων είναι σχεδιασμένα με βάση τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητές τους οπότε γιατί εμείς εξακολουθούμε να εστιάζουμε στους περιορισμούς στα άτομα με αναπτυξιακές διαταραχές;»

μόνο με αυτά τα κριτήρια. Πώς μπορεί ένας αρχιτέκτονας να δημιουργήσει ένα σχέδιο με έμπνευση και νόημα; Μία τόσο αρνητική προσέγγιση δείχνει άστοχη και αχρείαστη. Οι αρχιτέκτονες θα έπρεπε να καθιστούν τους ανθρώπους πιο ικανούς, παρά ανίκανους. Είναι μία λεπτή, αλλά και σημαντική διάκριση. Ίσως αυτή η λεπτή, αλλά σημαντική διάκριση είναι αυτή που μπορούμε να εφαρμόσουμε στην πρακτική της Εργοθεραπείας. Τα έργα των ανθρώπων είναι σχεδιασμένα με βάση τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητές τους, οπότε γιατί εμείς εξακολουθούμε να εστιάζουμε στους περιορισμούς στα άτομα με αναπτυξιακές διαταραχές;

(συνέχεια)

Μία άλλη όψη αυτής της λογικής εφαρμόζεται όταν προσδοκούμε επίμονα για τα άτομα αυτά να ανταποκριθούν σε αναπτυξιακά πρότυπα, όπως να βαδίζουν, να σπίζονται ή να κάθονται όπως οι υπόλοιποι. Οι Hansen & Philo το 2007

πρότειναν πως πρέπει να μεταποτιστούμε από το ότι πρέπει να ενεργούμε φυσιολογικά στην ιδέα ότι είναι φυσιολογικό να ενεργούμε διαφορετικά.

ΔΙΑΧΕΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΣΚΕΨΗ "ΝΑΙ, ΑΛΛΑ..."

Κάποιοι θεραπευτές ανταποκρίνονται στην θεωρία της δυναμο-κεντρικής προσέγγισης λέγοντας "Ναι, αλλά τα άτομα που εξυπηρετούν έχουν σοβαρές και πολύπλοκες δυσκολίες". Η δυναμο-κεντρική προσέγγιση είναι ακόμα πιο σημαντική όταν υπάρχουν εμφανείς προκλήσεις.

Οι πολύπλοκοι είναι απλά ένα ακόμη στοιχείο στα χαρακτηριστικά ενός ατόμου. Για παράδειγμα, ένα άτομο με σοβαρή σπαστικότητα κινείται αργά και χωρίς ακρίβεια, αλλά μπορεί απ' την άλλη να κάθεται ήσυχος και να παρατηρεί με προσοχή οτιδήποτε συμβαίνει στο δωμάτιο που βρίσκεται. Με αυτή την περιγραφή επισημαίνουμε τι είναι χρήσιμο στα χαρακτηριστικά ενός ατόμου και αναγνωρίζουμε ότι οι ανικανότητες δεν καθορίζουν τους ανθρώπους. Μπορούμε να περιγράψουμε έναν άνθρωπο ως "νοητικά καθυστερημένο" ή εναλλακτικά ως ένα άτομο "που δουλεύει καλύτερα με δομή και ρουτίνες στον χώρο του".

Πολλά συστήματα αποζημίωσης αναζητούν ως στόχους τις λειτουργικές αλλαγές, δηλαδή μπορούμε να δημιουργήσουμε στόχους προσαρμοσμένους στις προκλήσεις, παρά να συνεχίζουμε να εστιάζουμε σε απόψεις που δύσκολα θα αλλάξουν. Για παράδειγμα, μπορούμε να θέσουμε ως στόχο σε ένα παιδί που συνεχώς περιφέρεται να ολοκληρώνει μικρές οικιακές δουλειές (να συμμαζεύει ένα δωμάτιο, να τακτοποιεί τα πλυμένα ρούχα κ.α.), παρά να θέσουμε τον στόχο να σταματάει να περιφέρεται.

Σύμφωνα με αυτό μπορούμε να αξιολογήσουμε την πρόθεση της κάθε συμπεριφοράς, ώστε να παρέχουμε μία καθαρή καθοδήγηση για προγραμματισμό παρέμβασης. Για παράδειγμα, αν ένα παιδί κάνει πεταρίσματα με τα χέρια του κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του φαγητού, ίσως αυτός είναι ο τρόπος του να δείξει τον ενθουσιασμό του, επιδεικνύοντας την θέλησή του για συμμετοχή. Όταν εξετάζουμε την διαδικασία του πεταρίσματος ως κάτι που θέλουμε να αποβάλλει ένα παιδί, χάνουμε την ευκαιρία να εκμεταλλευτούμε μία περιοχή ενδιαφέροντος ή να χρησιμοποιήσουμε αυτόν τον ενθουσιασμό για άλλες λειτουργικές συμπεριφορές, όπως η επικοινωνία.

Δεν προτείνεται ότι πρέπει να αφήνουμε τα άτομα να κάνουν μόνο αυτά που θέλουν ή να μην αναμένουμε τίποτα από τα άτομα με πολύπλοκες δυσκολίες. Προτείνουμε πως πρέπει οι θεραπευτές να ξεκινούν να σκέφτονται πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν μία προκλητική συμπεριφορά με έναν συναφή τρόπο, π.χ. πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ένα χαρακτηριστικό, όπως ο υψηλός μυϊκός τόνος σε ένα πλαίσιο; Ίσως ένας νεαρός ενήλικας μπορεί να είναι υπεύθυνος σε ένα εστιατόριο να κρατάει τα δοχεία όσο οι συνάδελφοί του γεμίζουν τα δοχεία με τις σαλάτες. Με αυτή την προσέγγιση μπορούμε να σκεφτούμε πώς αυτό το χαρακτηριστικό μπορεί να είναι βοηθητικό σε έναν από τους τομείς των έργων, παρά να εστιάζουμε σε όλες τις δραστηριότητες που είναι απαγορευμένες, λόγω του χαρακτηριστικού. Θα σκεφτόμασταν τις απαιτούμενες συνθήκες για επιτυχή συμμετοχή, π.χ. ένα παιδί ολοκληρώνει την πρωινή του ρουτίνα με προσαρμοστικές συσκευές και εφεδρική βοήθεια. Αντί να ορίζουμε την ανεξαρτητοποίηση ως κάτι που κάνουν δίχως βοήθεια από ανθρώπους ή συσκευές, οι δυναμο-κεντρικές προσεγγίσεις αντιλαμβάνονται την ανεξαρτητοποίηση ως μία ελεύθερη επιλογή, αυτονομία και συμμετοχή με οποιαδήποτε υποστήριξη είναι αναγκαία για το αίσθημα της ικανοποίησης. Πρέπει να αναρωτηθούμε ποιες προσαρμογές εφαρμόζουμε στη δική μας ζωή για να νιώσουμε ικανοποίηση και ευχαρίστηση (π.χ. φοράμε γυαλιά, προσαρμόζουμε το ύψος της καρέκλας μας, χρησιμοποιούμε εργονομικές λαβές στα εργαλεία της κουζίνας).

Στην δυναμο-κεντρική προσέγγιση αναγνωρίζουμε ότι οι αλλαγές είναι αποτέλεσμα των προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε. Ωστόσο, οι προκλήσεις πρέπει να ορίζονται μέσα στα πλαίσια της ζωής του κάθε ανθρώπου, όχι ως άσχετος παράγοντας. Η σπαστικότητα δεν επηρεάζει την λειτουργικότητα ενός ανθρώπου όταν κάθεται ήσυχος να δει τηλεόραση και μπορεί να γίνει πρόκληση όταν το άτομο προσπαθήσει να αλλάξει κανάλι.

Οι παρεμβάσεις μας εστιάζονται σε προσαρμογές για να υποστηρίξουν την επιθυμητή αυτή ενέργεια. Σύμφωνα με μία άλλη όψη στον σχεδιασμό της δυναμο-κεντρικής παρέμβασης, πρέπει να βρούμε τι έχουν ήδη προσπαθήσει τα άτομα, οι οικογένειες και οι φροντιστές τους. Η διορατικότητά τους μπορεί να εμπλουτίσει τον σχεδιασμό μας, ενώ παράλληλα υποδεικνύουμε τον σεβασμό μας στην εμπειρία τους.

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΜΑΣ

Όταν σκεφτόμαστε μία αλλαγή στην προσέγγιση της φροντίδας πρέπει να λάβουμε υπόψη τον τρόπο με τον οποίο μιλάμε, τις ενέργειές μας, την τεκμηρίωσή μας και την εσωτερική διαδικασία του να ενστερνιζόμαστε καινούριες ιδέες. Η οικογένεια και τα άτομα με διαταραχές γνωρίζουν ήδη τις δυνατότητές τους. Μία δυναμο-κεντρική προσέγγιση παρέχει μία δομή για τους επαγγελματίες να βοηθήσουν την οικογένεια με την πεποίθηση ότι το άτομο δεν είναι μία διαταραχή, μία συνθήκη ή μία διάγνωση.

Λόγω χωρικών περιορισμών μπορούμε μόνο να προτείνουμε παραδείγματα από μία ολοκληρωμένη προσέγγιση στον χώρο μας, αλλά υπάρχουν πολλές άλλες πηγές που να υποστηρίζουν αυτή την μετάβαση. Η βιβλιογραφία των μοντέλων που συνοψίζονται στο πρώτο μέρος παρέχουν πολλά παραδείγματα και στρατηγικές. Ο Αμερικάνικος Σύνδεσμος Εργοθεραπείας (AOTA) εξέδωσε ένα cd που ονομάζεται "Άς σκεφτούμε σοβαρά για την ευεξία" και ένα ενημερωτικό φυλλάδιο με τίτλο "Προωθώντας τις δυνατότητες στα παιδιά και τους νέους", τα οποία επίσης περιέχουν ιδέες και ενέργειες που οι Εργοθεραπευτές μπορούν να εφαρμόσουν σε μία δυναμο-κεντρική προσέγγιση. Κάποια παραδείγματα επιπλέον ερωτήσεων προς συμπλήρωση από το παιδί, όπως "Μου αρέσει να ___" ή "Είμαι πολύ καλός στο να ___" ως ένας τρόπος να βοηθήσουμε έναν μαθητή να αναπτύξει ένα σύνολο από δείγματα δουλειών και να μοιραστούν τις δυνατότητες του παιδιού με την δασκάλα, ώστε η ομάδα να μπορεί να δημιουργήσει εφαρμογές για αυτές τις δυνατότητες στις ρουτίνες της τάξης.

Το τμήμα Εργοθεραπείας του Πανεπιστημίου του Κάνσας έχει προάγει μία διαδικτυακή ενότητα μάθησης για τις δυναμο-κεντρικές προσεγγίσεις ως μέρος μιας σειράς ενότητων της επαγγελματικής εκπαίδευσης για πρώιμη παρέμβαση, οι οποίες επίσης επιπλέον παρέχουν παραδείγματα για παιδιά και οικογένειες. Το πρόγραμμα Εργοθεραπείας στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης έχει εφαρμόσει ένα πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από το "Autism speaks" και το "FAR Fund1 με τίτλο "Keep it Real: Developing Strength-based Modules for Public Schools" (Μτφρ: Κρατήστε το αληθινό: εξελίσσοντες τις δυναμο-κεντρικές ενότητες για τα δημόσια σχολεία), στα οποία θα υπάρξει συνεργασία με άτομα στο αυτιστικό φάσμα με σκοπό να σχεδιάσουν και να παρέχουν υλικά για μαθητές γυμνασίου που βρίσκονται στο φάσμα του αυτισμού, τους συνομήλικούς τους, τις οικογένειές τους και του επαγγελματίες. Οι ενότητες αυτές θα περιέχουν μοίρασμα πληροφοριών, χρησιμοποιώντας τα ταλέντα και τις δυνατότητες και μία καμπάνια κατά του bullying, η οποία δέχεται την νευρο-διαφορετικότητα.

Κάποιοι άνθρωποι που εξυπηρετούν έχουν εξελίξει ενδιαφέροντα που μπορούν να παρεμβαίνουν στις ρουτίνες καθημερινής ζωής. Όταν εξετάζουμε αυτά τα ενδιαφέροντα ως "παρεμβαίνοντα", προσπαθούμε να τα ελέγξουμε, γεγονός το οποίο μπορεί να αυξήσει το άγχος και την συνεχή εστίαση στα επιλεγμένα ενδιαφέροντα. Σε μία δυναμο-κεντρική προσέγγιση θα μπορούσαμε να μελετήσουμε πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα ενδιαφέροντα, οριοθετώντας τα από το να κυριαρχούν μέσα στη μέρα. Για παράδειγμα, αντί να περιορίσουμε έναν άνθρωπο από το να μιλάει συνεχώς για ένα συγκεκριμένο θέμα (π.χ. δεινόσαυρος), ένας Εργοθεραπευτής μπορεί να στηρίξει μία δασκάλα με το να δημιουργήσουν έναν σταθμό στον χώρο στάθμευσης, όπου δίνουντα πληροφορίες για τους δεινόσαυρους,

(συνέχεια)

επικυρώνοντας έτσι το ενδιαφέρον και επιδεικνύοντας ότι η τάξη μπορεί να επιστρέψει στον σταθμό αυτό μία άλλη στιγμή για να συνεχιστεί η συζήτηση. Μπορούμε, ακόμα, να εντάξουμε τα ενδιαφέροντα στις δραστηριότητες. Όταν εξετάζουμε τις ευκαιρίες για αναψυχή ή εργασία για άτομα με αυτό το ενδιαφέρον, δημιουργούνται άλλες πιθανότητες (π.χ. εργασία σε μουσείο ή σε αντίστοιχο τομέα μίας πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης).

Η αλήθεια είναι ότι όλοι μας έχουμε χόμπι που οι άλλοι μπορεί να θεωρούν περίεργα ή κουραστικά. Όταν έχουμε ένα ειδικό ενδιαφέρον γνωρίζουμε πολλά πράγματα που οι άλλοι δε γνωρίζουν και μπορεί να θεωρηθούμε ειδικοί σε αυτόν τον τομέα και να γίνουμε η πηγή πληροφοριών στους φίλους, τους συναδέλφους και τα μέλη της οικογένειάς μας. Γιατί να θεωρούμε φυσιολογικά τα δικά μας ενδιαφέροντα και να βάζουμε ταμπέλες σε αυτά των ατόμων με διαταραχές ως "περίεργα"; Χτίζουμε την ζωή μας πάνω στα ενδιαφέροντά μας και τις δυνατότητές μας και το ίδιο κάνουν και τα άτομα που έχουν διαταραχές. Χρειάζονται την στήριξη του Εργοθεραπευτή, ο οποίος μέσω της δυναμο-κεντρικής προσέγγισης θα βρει το καλύτερο για αυτόν.

1: Το FAR Fund είναι μία ιδιωτικό κεφάλαιο χορήγησης στην Νέα Υόρκη από το 2001, το οποίο χορηγεί χρηματοδοτήσεις σε ένα ευρύ φάσμα μη κερδοσκοπικών οργανισμών, οι οποίοι δουλεύουν μακροπρόθεσμους στόχους στην προσπάθειά τους να υποστηρίξουν την κοινωνική και συναισθηματική ευεξία των ανθρώπων που εξυπηρετούν.

Πηγή:

Dunn, W., Koenig, K. P., Cox, J., Sabata, D., Pope, E., Foster, L., Blackwell, A. L. (2013). Harnessing strengths: Daring to celebrate EVERYONE'S Unique Contributions, Part II. Developmental Disabilities

Άνοιξη στο σπίτι! Μια δραστηριότητα για 'σας και τα παιδιά σας

Επιτέλους έχουμε καλό καιρό! Ήλιο, ζεστασιά, πολύχρωμα λουλούδια και περισσότερα χαμόγελα. Έτσι σκέφτηκα το σημερινό μας θέμα – πως να μετατρέψουμε το σπίτι μας σε ένα ανοιξιάτικο ανθισμένο τοπίο!

Τι θα χρειαστείτε:

- Χαρτόνια (λευκά ή πολύχρωμα)
- Κόλλα
- Ψαλίδι
- Κόλλα πλαστελίνη τοίχου (blue tac)

Αν επιλέξετε λευκά χαρτόνια τότε μπορείτε να τα ζωγραφίσετε παρέα με τα παιδιά σας, διαφορετικά εάν επιλέξετε έτοιμα πολύχρωμα χαρτόνια, διαλέξτε μεγάλη ποικιλία χρωμάτων – π.χ. κίτρινο για το κέντρο το λουλουδιών, πράσινο για το κοτσάνι, και διαφορετικά χρώματα για τα πέταλα, όπως πορτοκαλί, μπλε, κόκκινο, ροζ.

Στη συνέχεια θα πρέπει να κόψετε κύκλους για το κέντρο των λουλουδιών, και αντίστοιχα να κόψετε τα πέταλα, κοτσάνια (άλλα ψηλότερα και άλλα πιο κοντά) καθώς και κάποια φύλλα για τα κοτσάνια. Εάν θέλετε να είστε ακόμα πιο δημιουργικοί, φτιάξτε εκτός από μαργαρίτες και άλλα αγαπημένα λουλούδια, όπως όμορφες τουλίπες.

Όταν πια έχετε κόψει ότι χρειάζεστε θα πρέπει να κολλήσετε τα κομμάτια μαζί ώστε να δημιουργηθούν τα λουλούδια σας. Ξεκινήστε δημιουργώντας πρώτα το λουλούδι και αφήστε το κοτσάνι για το τέλος.

Τώρα αρκεί να βρείτε ένα μεγάλο κενό τοίχο κάπου στο σπίτι, στο παιδικό δωμάτιο, το playroom ή κάποιο διάδρομο του σπιτιού, και να τον διακοσμήσετε με τα λουλούδια σας! Χρησιμοποιείστε κόλλα πλαστελίνη (τύπου blue tack) ώστε να μη χαλάσετε τη μορφή του τοίχου αλλά και να μπορεί εύκολα να αφαιρεθεί εφόσον το επιθυμείτε.

Πηγή: babyglitterblog, all about kids

Οι όρθιοι μαθητές προσέχουν καλύτερα στο μάθημα από τους καθιστούς

Μελέτη διαπίστωσε ότι η διευθέτηση για "μάθημα στα όρθια" βελτίωσε κατά μέσο όρο 12% την προσοχή μιας τάξης, σε σχέση με τις παραδοσιακές τάξεις

Αν ένας μαθητής δεν κάθεται στο παραδοσιακό θρανίο του, αλλά χρησιμοποιεί ένα ειδικά σχεδιασμένο γραφείο για ορθίους, τότε μπορεί να συγκεντρωθεί και να προσέξει καλύτερα στο μάθημα, σημειώνοντας έτσι καλύτερες σχολικές επιδόσεις. Αυτό είναι το συμπέρασμα μιας νέας αμερικανικής επιστημονικής μελέτης, η οποία εισηγείται τη σταδιακή αντικατάσταση των συμβατικών θρανίων με άλλα που θα έχουν ειδική εργονομία.

Τα ειδικά υπερυψωμένα θρανία διαθέτουν ένα απομακρυσμένο κάθισμα, για την περίπτωση που ο μαθητής θέλει να ξεκουραστεί, αλλά έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να τον ενθαρρύνουν να παραμένει όρθιος για αρκετή ώρα. Ο μαθητής επιλέγει αν θα κάτσει ή θα μείνει όρθιος, ανάλογα με τη διάθεσή του.

Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον ειδικό στην εργονομία αναπηρωτή καθηγητή Μαρκ Μπέντεν της Σχολής Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου A&M του Τέξας, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο διεθνές περιοδικό για θέματα υγείας στην εκπαίδευση "International Journal of Health Promotion", πειραματίστηκαν με περίπου 300 μαθητές διαφόρων τάξεων του δημοτικού επί ένα σχολικό έτος. Οι μαθητές είχαν χωρισθεί σε δύο ομάδες "καθιστών" και "ορθίων".

Η μελέτη διαπίστωσε ότι η διευθέτηση για "μάθημα στα όρθια" βελτίωσε κατά μέσο όρο 12% την προσοχή μιας τάξης, σε σχέση με τις παραδοσιακές τάξεις. Αυτό, κατά τους ερευνητές, ισοδυναμεί με περίπου επτά λεπτά πρόσθετο χρόνο μάθησης ανά σχολική ώρα.

Η βελτίωση της προσοχής και επίδοσης των ορθίων μαθητών μετρήθηκε με διάφορες παραμέτρους, όπως το πόσο γρήγορα και πετυχημένα απαντούσαν σε μια ερώτηση του δασκάλου, πόσο σήκωναν το χέρι τους, πόσο έδειχναν γενικότερη διάθεση συμμετοχής και πόσο λιγότερο "πετάγονταν" σε άσχετη στιγμή, παρενοχλώντας το μάθημα.

Οι ερευνητές ανέφεραν ότι, πέρα από τα εκπαιδευτικά οφέλη, τα γραφεία για ορθίους καταπολεμούν την παχυσαρκία και μετριάζουν το στρες που δέχεται η σπονδυλική στήλη στη μέση λόγω του συνεχούς καθιστού στα συμβατικά θρανία. Επιπλέον, τα παιδιά, που συνήθως είναι υπερκινητικά, μπορούν να «ξεδώσουν» καλύτερα σε τάξεις όπου δεν είναι υποχρεωμένα να παραμένουν καθισμένα, αλλά μπορούν να σπάσουν την μονοτονία με το να σταθούν όρθια.

Προηγούμενες μελέτες της ίδιας ερευνητικής ομάδας έχουν δείξει ότι, χάρη στα γραφεία για ορθίους, οι μαθητές «καίνε» 15% περισσότερες θερμίδες σε σχέση με τους συμμαθητές τους που κάθονται στα παραδοσιακά θρανία, ποσοστό που αυξάνεται στο 25%, αν ένας μαθητής είναι παχύσαρκος.

Τα γραφεία για ορθίους είναι μια τάση που ήδη κερδίζει έδαφος στον επιχειρηματικό και επαγγελματικό κόσμο, όπου, σύμφωνα με άλλες μελέτες, φαίνεται να αυξάνει την παραγωγικότητα.

Πηγή:

Εφημερίδα Πρώτο Θέμα, Παιδί: 27/04/2015

Μαγειρική και μαθηματικά! Γιατί να μαγειρέψω με το παιδί μου;

Η μαγειρική είναι ένας πολύ ευχάριστος τρόπος με τον οποίο μπορείτε να δώσετε πάρα πολλά ερεθίσματα στα παιδιά σας, βοηθώντας τα να εξασκήσουν την:

- Λεπτή κινητικότητα: (ζύμωμα, ανακάτεμα)
- Μαθηματική αντίληψη : (ένα αυγό, πολλά αυγά, σειρά των υλικών)
- Αίσθηση του χρόνου (πόση ώρα θα το αφήσουμε στο φούρνο?)
- Όσφρηση (μυρίσες την κανέλλα?)
- Αφή (κολλάει το ζυμάρι?)
- Όραση (φούσκωσε το κέικ? έλιωσε το βούτυρο?) και την
- Ακοή (ακούς το νερό που βράζει?) και φυσικά και την
- Γεύση

Όσο πιο μεγάλο είναι το παιδί σας (από 4 ετών π.χ.) τόσο περισσότερο μπορείτε να δίνετε έμφαση και στις ποσότητες που χρησιμοποιείτε.

Παροτρύνετέ το να προσέξει:

- ⇒ τον δείκτη της ζυγαριάς που δείχνει περισσότερο ή λιγότερο - ζητήστε του να σας πει ποτε θα φτάσει ο δείκτης στον αριθμό 3 (για παράδειγμα 300 γρ.)

⇒ την μια κούπα με το λάδι που γεμίζετε όχι έως την κορυφή αλλά λίγο πιο κάτω (μισό, ή ένα τέταρτο)

⇒ τις 2 έως 3 γεμάτες κούπες αλεύρι που θα χρειαστείτε

τος, βιωματικά δηλαδή, την σημασία των αναλογιών και το νόημα της μέτρησης των υλικών. Ζητήστε να σας πει και πως μέτρη-

σε τα υλικά - αρκετά πιθανόν να εφεύρει έναν νέο και πρωτότυπο τρόπο και μέτρησης των υλικών - αν ναι, δείξτε ενδιαφέρον για αυτή του την ιδέα.

Θα γίνει άραγε το κέικ αν βάλουμε τα υλικά χωρίς να ακολουθήσουμε συνταγή? Συζητήστε για το αποτέλεσμα.

Πολλές συνταγές ειδικά φτιαγμένες για μικρούς μάγειρες, θα βρείτε σε αυτή την κατηγορία: <http://www.parents.gr/food/c201/>

Καλή διασκέδαση!

Πηγή: www.parents.org.gr
Ψυχολογία/Ανάπτυξη Μ. Στυλιανάκη

Θυμηθείτε ότι όσον αφορά τις μαθηματικές έννοιες, αυτό που σας ενδιαφέρει περισσότερο να μεταδώσετε, είναι οι αναλογίες των υλικών και ότι οι αριθμοί μας βοηθούν να ελέγχουμε και να μετράμε - σε πόση αναλογία (πολύ ή λίγο) θα χρησιμοποιήσουμε ποιά υλικά - για να υλοποιήσουμε τον στόχο μας.

Επικεντρώστε σε αυτές τις λέξεις : **πολύ, λίγο, περισσότερο, λιγότερο, αριθμούς απο το ένα ως το 5.**

Δοκιμάστε και μια φορά τι θα γίνει εάν δεν μετρήσετε τα υλικά, ή δώστε την ευκαιρία στο παιδί σας να μετρήσει με τον δικό του τρόπο τα υλικά, ας πούμε με μια κουτάλα ή μεζουρίτσα, έτσι ώστε να μάθει μέσω του αποτελέσμα-

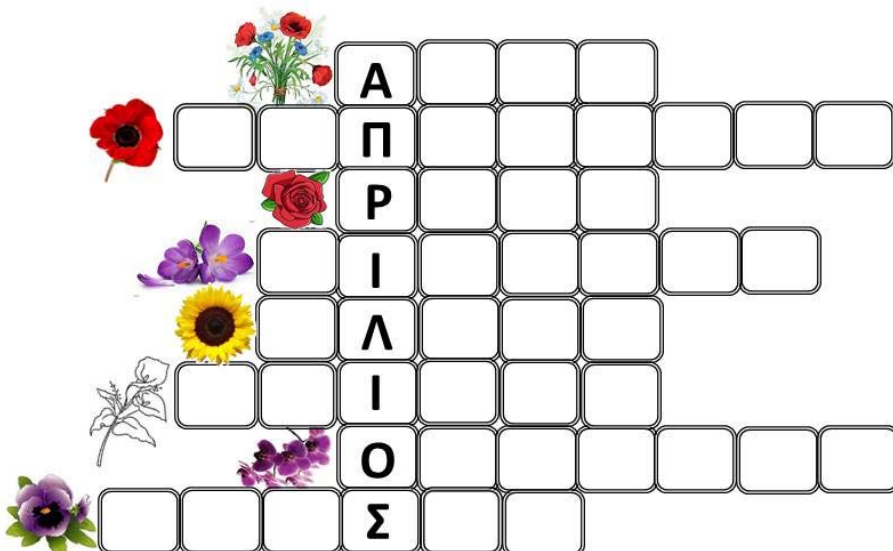

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ακροστιχίδα του ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Η ακροστιχίδα των λουλουδιών

<http://taniamansi-kourou.blogspot.gr/>

«ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ»

ΤΟ ΠΑΣΧΑ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΕΘΙΜΑ

Ένα έθιμο του Πάσχα είναι ότι βάφουμε τα αυγά κόκκινα και μετά τα τσουγκρίζουμε. Ένα άλλο έθιμο είναι ότι το βράδυ πάμε στην εκκλησία και παίρνουμε λαμπάδα και την ανάβουμε. Επίσης σουβλίζουμε το αρνί. Καλό Πάσχα!

Άγγελος, 9 ετών

ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΩ ΤΟ ΠΑΣΧΑ, ΣΕ ΠΟΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΘΑ ΚΑΝΩ ΑΝΑΣΤΑΣΗ, ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΘΑ ΕΙΜΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΘΑ ΦΑΩ;

Θα πάω στην εκκλησία στην Ακαδημία, δεν θα πάω στην Αλβανία θα μείνω Αθήνα. Θα είμαι με τον μπαμπά μου, την μαμά μου και την αδερφή μου και θα σουβλίσουμε αρνί και θα φάω τσουρέκι.

Τζουλιάνο, Ομάδα

Το Πάσχα θα πάω στην Ελληνοεκκλησιά στην Καλαμάτα που είναι χωριό και θα κάνουμε ανάσταση στη εκκλησία του Αγίου Βασιλείου. Θα πάω με τον μπαμπά μου και τον Κωνσταντίνο. Θα σουβλίσουμε κοντοσουβλι και κοκορέτσι και θα φάω σοκολατένιο αυγό.

Δημήτρης, Ομάδα

ΤΙ ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΚΑΝΩ ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Το Πάσχα θα ήθελα να φάω αρνί. Πριν λίγες μέρες έφαγα αυγά οπότε κει που θα πάω δεν θα χρειαστεί να ξαναφάω. Χθες οι γονείς μου, μου πήραν ένα δώρο που είχε και μια κόκκινη και ωραία λαμπάδα σίγουρα θα την πάρω στην ανάσταση. Επίσης πριν λίγες μέρες πήγα στον νονό και την νονά μου και μου έδωσαν και αυτοί ένα δώρο.

Κώστας, Α.

ΠΑΡΑΜΥΘΟΪΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΡΑΒΔΙ

Ένας εργάτης διάβαζε ένα βιβλίο με οδηγίες για να φτιάξει ένα σπίτι. Ξαφνικά του ήρθε μια ιδέα και έσκαψε μια λακούβα. Μέσα στη λακούβα βρή-

κε ένα μαγικό ραβδί και σκέφτηκε να το δώσει στο μουσείο να πάρει λεφτά. Αγόρασε μια κάρτα τηλεφώνου και πήρε στο μουσείο. Του απάντησαν ότι θα πήγαιναν να το παραλάβουν. Ξαφνικά όμως άρχισε να βρέχει και ο εργάτης γλίστρησε και έχασε το ραβδί. Άρχισε να ψάχνει για πολλή ώρα, αλλά δεν κατάφερε να το βρει. Δυστυχισμένος ένωθε ο εργάτης όταν ήρθαν από το μουσείο να το παραλάβουν και αυτός δεν το είχε. Αυτός του είπε όλα όσα είχαν συμβεί και αυτοί του είπαν: «Δεν έχεις το ραβδί, δεν έχεις τα λεφτά». Και όταν έφευγαν, βρήκαν το ραβδί κάτω από το δρόμο. Τότε τον πίστεψαν και του έδωσαν τα λεφτά.

Γιώργος, 9 ετών

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Μια φορά και έναν καιρό ήταν ένας δράκος που ζούσε μαζί με έναν ταύρο, ένα πρόβατο και έναν πιγκουίνο. Όλοι μαζί ήταν φίλοι. Ο πιγκουίνος έτρωγε πολλά κείκκια, το πρόβατο έκανε πολλές βοθτιές στη θάλασσα και ο ταύρος ζύγισε τα πάντα με μια ζυγαριά. Ο δράκος ήθελε να έχει κοντά του τον πύργο του Άϊφελ. Τελικά κατασκεύασε έναν μεγάλο μαγνήτη και τον τράβηξε κοντά του. Μέσα στον πύργο έζησαν ευτυχισμένοι και οι φίλοι του.

Θωμάς, 7,5 ετών

ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΠΩΣ ΠΕΡΑΣΑ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΦΕΤΟΣ; ΤΙ ΜΟΥ ΑΡΕΣΕ ΤΙ ΔΕΝ ΜΟΥ ΑΡΕΣΕ ΚΑΙ ΤΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΕΜΑΘΑ;

Φέτος μου άρεσε πάρα πολύ με τον Στέλιο, επειδή πήγαινε σε μια τάξη μεγαλύτερη από μένα αλλά σε διαφορετικό σχολείο. Λέγαμε για τις διαφορές των δυο σχολείων πχ. Μου έλεγε ότι καμιά φορά τον πείραζαν τα παιδιά και οι συμμαθητές του. Δεν μου άρεσε καμιά φορά που αργούσε στη διδακτική ώρα ο Στέλιος.

(συνέχεια)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

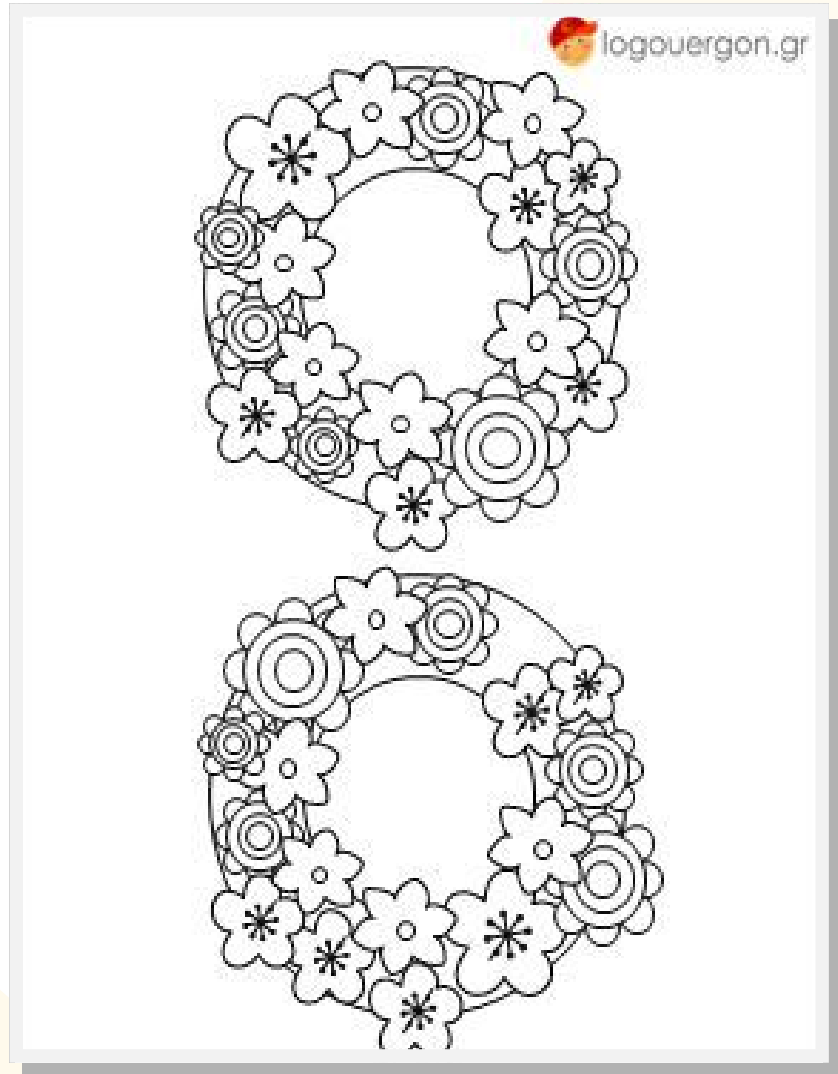
Τα σημαντικά που έμαθα είναι για το σχολικό εκφοβισμό, καμιά φορά οι άλλοι θα θέλουνε να μας κοροϊδέψουν ή να κάνουν πλάκες που δεν είναι ωραίες μόνο και μόνο για να γελάνε μαζί μας.

Γιάννης, 14 ετών

Φέτος με τον Γιάννη πέρασα πολύ ωραία. Ήταν πολύ καλό παιδί και δεν ήταν τόσο νευρικός σαν τον Νίκο. Με τον Γιάννη μου άρεσε που μοιραζόμασταν ποιος θα πει τα νέα του εγώ ή ο Γιάννης. Δεν μου άρεσε μετά η ιστορία που κάναμε και που δεν παίζαμε μετά με τον Γιάννη γιατί τελείωνε ο χρόνος. Φέτος μάθαμε σημαντικά πράγματα για παράδειγμα εκφοβισμός, εκβιασμός για την βία για το μπουλινγκ.

Στέλιος, 15 ετών

Βρες τις διαφορές και χρωμάτισε τα πρωτομαγιάτικα στεφάνια!

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Ο Ολυμπιακός κέρδισε την Μπαρτσελόνα στο μπάσκετ στην έδρα του Ολυμπιακού στο ΣΕΦ με ένα τρίποντο του Γιώργου Πρίντεζη στην ανατροπή στο τελευταίο λεπτό του παιχνιδιού. Κάναμε την ανατροπή από το 61-65 επί της Μπαρτσελόνας. Ο καλύτερος παίκτης όλης της Ευρώπης, ο Ναβάρρο, είχε μόνο 8 πόντους. Κάναμε το 3-1 στο μπάσκετ, πήγαμε στο φάιναλ φορ που είναι τα ημιτελικά στη Μαδρίτη που ο Ολυμπιακός παίζει με την Τσέσεσκα Μόσχας για το ποιος θα παίζει στον τελικό και ο ηττημένος στον μικρό τελικό.

Στάθης, 8,5 ετών

Προσέγγιση

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Βουρλιόγκα Βασιλική
Κοκμοτός Παναγιώτης
Μαρτίνης Γιάννης

Επιμέλεια: Μάντη Ειρήνη

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ:

Αλεξάνδρου Στράτος,
Μαρτίνης Ιωάννης,
Βακάλη Αγάθη
Άγγελος, 9 ετών
Τζουλιάνο, 12 ετών
Δημήτρης, 13 ετών
Κωνσταντίνος, Α.

Γιώργος, 9 ετών
Θωμάς, 7,5 ετών
Γιάννης, 14 ετών
Στέλιος, 15 ετών